

A szabadság friss szellője suhant végig az országon és mindenütt új virágzás, új élet fakadt nyomában. Az ósdi szellem, a haladás eme hatalmas akadályai, rombadult és romjain kiszőlő a szabadság fája.

Amit e napon a lekes „márciusi ifjúság” művelt, azt a történelem bevészte a halhatatlanság ércleapjaiba és mi abból egy szilánkot sem adhatunk át az enyészetnek. Nemcsak a maga nevét tette örökké, hanem halhatatlanná tette az egész magyar nemzetet, mert az a nemzet, mely ily fiakat nevel keblében, önmagát emelte az apoteozis fellegeibe.

A „márciusi ifjúság” Petőfi Sándor, Jókai Mór, Irinyi József, Irányi Dániel, Degré Alajos, Vajda János, Bulyovszky Gyula és Vidacs János a „Mit kíván a magyar nemzet?” 12 pontjában terjesztették elő a nemzet óhaját.

Az ebben letett eszméket, amelyeknek győzelmét a francia véráldozatok egész katakombájával tudta csak biztosítani, nálunk egyetlen, vért nem látott nap biztosította mindörökké.

A nemzet egy nap alatt egész századot lépett. Mintha kicsérlett volna a magyart. Százados aléltságból egyszerre felriadt, szive öntudatra ébredt és régi akaratereje visszatért. Államéletét törvényadta függetlenségének és a haladó kor szellemének megfelelően akarta berendezni.

A politikai átalakulás hirtelen és váratlanul átalakította az embereket is. Az egész társadalom nyelvében, viseletében, szokásaiban, minden izületében egyszerre magyarrá lett. Öntudatra ébredt a magyar, büszkeség dobogtatta meg szívét, hogy magyarnak született.

De a büszkeség nem volt dolyf. Igaz szeretettel ölelte a honfentartó elem az összes nemzetiségeket, mint édes testvéreit a szabadságban, mert nem óhajtott a magyar sohasem olyan szabadságot, mely más nemzetiségek sirja felett virul.

A nagy eszmék zászlóvivője: Kossuth Lajos volt.

Szent ihlet száll meg, mikor e nevet említjük. Áldó imádság mellett rebegjük el nagy lelkének dicső alkotását. A nagy idők e nagy alakja immár bevonult az örök élet dicsőséges pantheonjába.

Szellemé előre világított a jövő ezred utjain és megmutatta miképp lehet nagygyá e nemzet, méltó egy másik ezer esztendőre. Miképp lehet erős, nagy és tisztelt. S míg lángszellemének századokra visszasugárzó világa fölyujtotta a nemzet honszeretetének Vesta tűzét, a századokra előre fénylő szelleme új erőt, új lelkesedést öntött a nemzetbe.

Sirjából világít ki e napon, a szabadság ünnepén a hazafi erények sugárzóje, ebből a sírból támad fel e napon, hogy lelkesítse a magyart a haza- és szabadságszeretetre.

Boruljunk le dicsőséges emléke, mint ő borult le egykor a nemzet nagysága előtt.

Amit a magyar nemzet március 15-én kívánt, a nemzet akarata, megoldást nyert a törvényes fórumon, a pozsonyi országgyűlésen és a törvényeket a király szentesíté. Az országgyűlés csakhamar összeült és bámulatos az a fáradhatatlan tevékenység, melyet kifejtett. Alig két hét alatt

nem kevesebb, mint harminc törvényjavaslatot alkotott meg, oly törvényeket, melyek közül csaknem mindegyik a mai Magyarország alkotmányának egy-egy alapkövét képezi.

A nemzet óhajátához képest fölszabadítá a jobbágyságot, eltörölte a dézsmát, a papi tizedet, megalkotta a népképviselői országgyűlést, bevette a népet az alkotmány sáncaiba, behozta a közös teherviselést, kimondotta Erdélynek Magyarország-gal való unióját, összezúzta a sajtó bilincseit, törvénybe iktatá a vallás egyenlőségét, szervezte a nemzetiséget, proklamálta a tanszabadságot és visszahelyezte megillető jogaiba a nemzeti szint és az ország címerét.

A jobbágyság eltörlésével a hűbéri rendszer utolsó maradványa dőlt romba. A nép millióiról hullt le a megszegyenítő rablánc. A honfentartó őselem visszanyerte emberi jogát.

Mikor a hír megjött, hogy a magyar király az ország minden kívánatait megadta, örömtüzek gyultak ki mindenfelé széles e hazában...

A nemzet a legrozásabb reménységgel tekintett a jobb jövő felé. Azt hitte, hogy egy szebb, egy boldogabb kor nyílik meg előtte, mely a zavartalan béke és az alkotmányos szabadság áldásait hozza meg az ország minden lakosa számára.

Nem is gyanította még akkor senki, hogy ez az édes nemzeti öröm, olyan hamar mérhetetlen gyászszá fog változni. A szentesített törvények ellen ütött pártot az ármány szelleme és az orozva megtámadott nemzet szentesített törvényeinek védelmére kelt. Mint villámlás cikkázott végig a sziveken, az agyvelőkön a lelkesült fájdalom dörgő szózata: veszélyben a haza!

Eljőttek a nagy idők. Megtámadtak mindenütt és már-már úgy látszott, hogy összeespannak fejünk felett a hullámok.

Veszélyben a haza! hangzott végig az országon.

Megmozdult a fű, megindult az erdő. Ezrével siettek a tettei termett ifjúság a háromszínű lobogó alá. A vészkiáltást nemcsak dalos mezőben, zugó erdőben hallották meg. Ahol csak magyarrá talált, még a távol idegenben is, ott nagyot dobbant hallására a szív. Mintha varázslat történt volna, egyszerre valami csodálatos, kimagyarázhatatlan érzés fogta el a magyart, odaadni mindenét, ami kedves, ami drága előtte, annak az ezer sebtől vérző, méltatlanul üldözött szegény magyar hazának.

Csatakiúrt riad, zászlók lobognak, villog a kard, az ágyu menydörög, a hősök, a honvédek előtörnek és mennek diadalról-diadalra. Visszaállott a magyar dicsőség, mint egy üstökös, századok után a magyar égboltozatra, hogy ismét lássák a népek ragyogását és rettegjék.

A világ csodálatlan nézte nagy kiüdelminket és tisztelet tárgya lett a magyar világszerte. A világtörténelem alig mutathatja fel párját azon gigászi erőfeszítésnek, melyet nemzetünk két nagy hatalommal és öt nemzetiséggel vívott. Ezek a harcok szülték a névtelen felisteneket, akik Isaszegnél, Szolnoknál, Piskínél, Vácnál, Budán, Komáromnál, Szent-Tamásnál, Kis-Hegyessnél a történet lapjaira hőskölteményeket jegyeztek be.

Nem a hódítás vágya, hanem a nagy eszmék adták a nemzet kezébe a győzedelmes fegyvert, nem az egyes osztályok harca, de az egész nemzet legdicsőbb küzdelme, a védelmezett nép jogcsatája volt ez.

A nemzet hősi önfeláldozása, a nagy diadalok dacára: a szabadság Világosnál elveszett!

Nem volt több Magyarország! Amily ragyogó szép volt a nemzet szabadságának napja, épp oly sötét, hosszú, nyomasztó éj borult reája.

Szomorú temetőként lett a hon, tele-tele fejfával. Minden hant alatt egy-egy szent cél, egy-egy nemzeti aspiráció nyugodott a néma halálban mártírjaival. Ha egyszer ezt a temetőket kivilágítanák, annak a töméntelen bánatnak, szenvedésnek, elfojtott hazaszereteteknek az égre felcsapó tűzlángjától meg kellene gyuladnia az egész világnak.

Mondjunk áldást emlékükre azoknak, akiknek véréből, hamvaitól szentté vált a magyar föld, akik reánk azért hagytak nagy nevet, dicsőséget, hogy a nagy kötelességekről hazánk iránt ne feledkezzünk meg soha.

Mert ha visszatekintünk az 1848 előtti Magyarországra, lelkes hálával kell megemlékeznünk arról a nemzedékről, mely ezt az országot a fejlődésnek arra a fokára emelte, amelyen ma áll.

A Corpus Jurisban független ország volt hazánk akkor is, de csak a papíron. A valóságban Metternich akarata uralkodott rajta s felelőség nélkül való kormányzások vak eszközei voltak a bécsi reakciónak. Az osztrák rendőrállam nyomása alatt nyögött az ország s e nyomástól még a bíróságok sem voltak mentesek.

A szolgálkú bíróságok vérpadra küldték Martinovitsot és társait oly vétségeikért, melyek miatt ma legfőleg sajtóperbe fognák őket, az esküdtzék pedig okvetlenül fölmentené. Kossuthot, Wesselényit, Lovasyt és másokat börtönbe vettek, mert az eltipított nemzet igazait merték hangoztatni.

A magyar államiság elhalványult, a mi kevés szabadság volt, az a megyékben húzta meg magát.

Az a szellem, mely ebből „a földrajzi fogalom”-ból ismét államot teremtett, a szabadság szelleme volt. Vigyázzunk, hogy ez a szellem ki ne haljon sorainkból, hogy nemzetünk erejét el ne sorvassza a bujkáló reakció, mely hol itt, hol ott üti fel sárkányfejét közéletünkben.

Horánszky miniszter a szegedi iparkamarához. Horánszky Nándor az új kereskedelemügyi miniszter leiratban tudatja a szegedi kereskedelmi és iparkamarával, hogy átvette az ügyek vezetését. „Midőn a kereskedelemügyi tárca vezetését átvennem, — írja Horánszky miniszter a kamarához intézett leiratában — teljes tudatában vagyok annak, hogy az általános gazdasági pangásnak hazánkban is visszatükröződő jelenségei a kereskedelemügyi tárca vezetőjének bármily mélyebbretató akcióját tetemesen megnehezítik s így annál fokozottabban van utalva arra, hogy a közgazdasági testületek, köztük első sorban a kamarák önkéntes, buzgó, sőt önfeláldozó támogatásukkal tegyék lehetővé a kormányzat céljainak keresztülvitelét. Meltán reményem tehát, hogy a kamara hazánk ipari és kereskedelmi érdekei egészséges, párhuzamos és összhang-

Édesen emlékezik vissza azokra a boldog órákra, amikor szive kulcsát birta és a meghitt enyelgésekben lelke lángját szibatta:

„Midőn ezer tördelt szókkal,
Ezer pecsételő csókkal
A szerelem egymáshoz csatolt
S gyanunk mégis édes volt.”

El is bucsuzik tőle:

„Édes kincsem, más rózsája
Isten hozd! Itt a vég!
Teljesítd kötelességed
Ahhoz, ki fogva tart téged.
Gerliczeként nyugdéselek —
Vigasztalást már nem lelek —
Nalad nélkül, mintegy árván
Kietlen pusztákon járván.
Ah, örök gyászt szerze nekem
Elrablott gyönyörűségem,
Mas lett boldoggá általa,
Ki az én reményem vala,
Nékem pedig bu, siralom
Szerelmemért a jutalom,
Miólta azt elvesztettem,
A kiért élni szerettem.
Kialtozom fűnek, fának,
Kedves nevét itt Lillának,
Ó pedig til más ólébe:
Nem is jutok tán eszébe.”

A boldog szerelem után, a kesergő szerelmet, szívenek mély fájdalmát éneklie meg a költő, föl hívja a csöndes estét, hogy legyen tanuja az ő kesergésének, szíve mély fájdalomnak:

„Csöndes este! balzsammal oszlad el —
Durva kinomat —
Vagy reám végtére hozd el
Várt halálotomat.
Mert fájdalom többre-többre nő —
És nyugalmam senkitől se jó.
Lilla is, midőn eszembe
Ötlik — elhalok —
S újra felfakadt sebembe
Szinte meghalok.”

Berzsenyi, a nagy óda-költő is megérinti lantján a szerelem burjait. De ebben a német költőket választja mintául és az ifjú, kinek első szeretője az ő karjai közt elalélt, epedezve nyögi beteg szívének sebeit és a szerelem könnyel ázott kendőjét kéri szemfödőt.

Berzsenyinek e nemű lyrai verseit nem számíthatjuk költészetének nemes termékei közé, sokkal több igazság van abban a nyilatkozatában, hogy a házasságról kissé napkeletiesen gondolkozik, egy-egy Nollához, Emmihez, Nacához szóló költeményében.

Kisfaludy Sándorban is idegen nők nevelik a szerelem egész jelentőségében. Neki valósággal utat kell törni a szerelem számára a költészet birodalmában.

„Voltak, kik dalaim ezen felírásán, „A kesergő szerelem” megjírdtek — írja Himfi előszavában — mintha az emberi természetnek legerősebb, legnemesebb, legszebb, legboldogított indulatja, minden szeretetre, dicsőre, csudálatra és követésre méltó dolgok szeretője: a szerelem vétkes, bölcseshez nem illő, tiltott, törvénytelen indulat volna, mintha az egész emberiség, az egész természet, sőt mindennek teremtője által fölszentelt tiszta, igaz szerelmet beszélni, fejtegetni, énekelni illetlen volna!”

Himfi dalainak megjelenése általános és mély hatást keltett az egész országban. A Himfi név berepült az egész hazát, az egész országot és a nagy ismeretlen valódi bálvány lett az ifjaknak és lányoknak; sőt komoly férfiak, kik magyar könyvet eddig sohasem olvastak, kapkodták a könyvet és lelkesedéssel tanulták meg és szavalták a szerelem könyvének lelketemelő, szívetfogó dalait:

„A virágok szép nemében
A rózsza legjelesebb —
A csillagok seregében
A nap legfélségesebb.
Ilyen rózsza a szerelem
Az életnek kertjében,
Ilyen nap, ily fejedelem
Az örömlök egében.
Boldog, kinek e nap fénylik —
Kinek ez a rózsza nyílik —
E nélkül a kert csak gaz:
Ama nélkül: nincs tavasz.”

Szerelmesét látja az egeknek tiszta kékjében, a folydogáló vizek tükreben, nappal a nap lángfényében, éjjel a hold világának reszkető tisztjében, minden percenben és mindenütt.

Az igaz szerelmet Himfi előtt egy poéta sem tudta ily isteni ihlettel zengen. Az akkori fiatalágnak, ez újságba ment és teljesen meghódította. Még az öregek is, ha olvasták, melegebbet éreztek a szívtükben és az emlékezet tündérszárnyán újra érezték az akkor még Ámornak imádozt szerelme édes nyilat.

S érezték, hogy igazza van a szerelem lantosának, mikor megéneklie, hogy milyen legyen a férj, milyen legyen a feleség:

„A férj fenkölt, tüzes legyen,
Mint a nap és ragyogjon
Erőt adjon — vegyen
S kiterjedve forogjon.
De szelidebb tekintetű légy,
Mint a hold — feleség!
Gyöngé, édes természetű,
Csöndes és nyugodt —
Valamint a természetben,
Sintugy legyen a házi életben,
Künn és benn, nappal, éjjel,
Minden rendben, a mint kell!”

S mikor a nagy költő eszményi szerelmét ideálja viszonzozza, másnak látja a világot, más a dolgok folyása és még verseinek is más a hangja:

„Más most egész természetem,
Mert szeretek és szerettetem —
Másként jár most az idő:
A mióta enyém ő!”

S beteljesedett a költő jóslata:

„A kik Himfi szerelmeit
Befogadják keblökbe —
Veltük száll a hazafiság —
S nemzetiség szívébe —
Mert hívem azt, hogy kit a szív
Választva megszerette —
Szeretve lesz személyében
Nyelve, hona, nemzete!”

zatos fejlesztés, mint kamarát, gondkor gondfognak találtette, hogy egyrészt közműszertel támogatását és odaadó ügyekben, m

Városhy

Vasárnap meg hullámzó előtti tere, aktusának. A nagy harangjómegem, mütjáthassa az

Már ekk foglaltak: Zie Antal gróf v és Ziehy Al

A templott láttuk: alispánt, Havvármegye kltóvis Géza orszlevéltárost, Vafivéreit; Zombgármestert, orGräff Nikáz, takarékpénztárakalocsa-bácsiTibor praelaukovits Pál apát, szent-iváni péPál és dr. M Daróczy Istvápitányt, dr. Vában. A hadserőszámmal jelen nagygyal. A vármegye és v is ott voltak.

Pont 9 ó érkezését, a János nagypé a káptalannal

E pillanaz az orgona hafa kadit magaz, A hymnuszt k számolyánál V dr. Klaus Gy adomány-levéle Seutszének az ez utóbbi mag

Az oknáprepost lépett házmegye új f Az üdvözöl be a meleg köveprepost szép latin nyelvet és meghatottá delkező nagy szentely padon kiserte.

Azután f plüspök és felnek szépséget szívhöz szőlő, tartott beszédet szólans.

A lelkes vette a kézeső eleje járult, sz zattal csókoltat

A kölcsőszöszkerek lépet nagy hatást sz színvonalon állságot, a kellen a kik élénk ig szavát.

A szent szentmise köve papai áldással

A templon vezetőse mellett melynek tagja Rudnyanszky L dalmi fótiszt, rác-kevei esper

Ezután d döttsége tiszté küldöttség tagi orsz. képviselő

Károly, Városhy mester, Gräff karekpenztári

Latinovits szép üdvözöl bo

Melt Bács-Bod törvényhatóság ttnk meg méltüdvözöljük.

Egyhangú a város határo örömmel tolmác Meltóságoc dése, egyházi egyházi tanúgy

zatos fejlesztésének munkájában hathatósan segítségemre lesz, mint ahogyan a magam részéről biztosíthatom a kamarát, hogy a közgazdasági érdekek bennem mindenkor gondos megfigyelésre és készséges támogatásra fognak találni. A kamara már felelt a leíratra. Kijelentette, hogy köszönettel fogadja a felhívást és amint egyrészt kötelességszerűleg tudomására fogja hozni a miniszternek az ipar és kereskedelem fejlesztését és támogatását érintő jogosult kívánásokat, másrészt teljes és odaadó szolgálatkészségét ajánja föl mindazon közügyekben, melyeknél a közreműködése kívánatlik.

Városv Gyula püspök beiktatása.

— Saját kiküldött tudósítónktól. —

Vasárnap reggel már 8 óra előtt hatalmas néptömeg hullámzott a püspöki palota, de főleg a székesegyház előtti téren, hogy tanuja legyen az intronizáció szép aktusának. A midőn pedig megszólalt a székesegyház nagy barangja, lázas izgalom vett erőt az ezrekre menő tömegben, mindenki előbbre törekedett, hogy közelről juthassa az új főpásztor szeretetteljes tekintetét.

Már ekkor a szentély baloldali padosaiban helyet foglaltak: Zichy Nándor gróf, Zichy Jenő gróf, Cziráky Antal gróf v. b. t. tanácsosok, továbbá ifj. Zichy János és Zichy Aladár grófok, mindannyian díszmagyarban.

A templom hajójának bitorral bevont padosaiban ott láttuk: Fiáth Pál báró főispánt, Huszár Ágoston alispánt, Havranek József polgármestert; Bács Bodrogh vármegyei küldöttségét: Latinovits Pál főispánt, Latinovits Géza országgyűlési képviselőt, Popovits Sebő főlevéltárost, Városv Károly és Városv Lászlót, a püspök fivéreit; Zombor város küldöttségét: Hanke Imre polgármestert, dr. Drakulits Pál országgyűlési képviselőt, Gráf Nikáz kir. tanfelügyelőt, dr. Falcione Nándor lakarekpenztári igazgatót, Szemző Dezső földbirtokost; a kalocsa-bácsi egyházmegye küldöttségét: dr. Boromisza Tibor praelatust, dr. Zundl Péter kanonokot, dr. Macskovits Pál apát-kanonokot és dr. Valihora Ágoston prigl-szent-iváni plébánost; Széchenyi Viktor grófot, Meszlényi Pál és dr. Major Ferenc országgyűlési képviselőket, Daróczy István törvényszéki elnököt, Reé István főkapitányt, dr. Fiáth Györgyöt, Kenessy Lászlót díszmagyarban. A hadsereg képviselőiben a tisztikar igen szép számmal jelent meg, élén Rupprecht Henrik vezérőrnaggyal. A hölgyek sorában is képviselve volt a vármegye és város előkelősége, a jótékonyaság anyagai is ott voltak.

Pont 9 órakor barangok zúgása jelezte a főpásztor érkezését, a kit udvari papjainak kíséretében Károly János nagyprépost fogadott a székesegyház bejáratánál a káptalannal és a megyebeli papsággal.

E pillanatban imára kulcsolódik minden hívő keze, az orgona hangjába olvad a kórusnak minden szívből fakadt magasztos éneke: Ecce sacerdos magnus... A himnusz könyörgő ima követi, a püspök az oltár számlójánál Veni Sancte-nt intonált. Veni Sancte után dr. Klausz György püspöki titkár fölolvasta a királyi adomány-levelet, a pápa megerősítő bulláját, majd Ő Szentességének a papsághoz és hívekhez intézett bulláját, ez utóbbit magyarul is.

Az okmányok felolvasása után Károly János nagyprépost lépett a szépen díszített oltár elé, hogy az egyházmegye új főpásztorát a papság nevében üdvözölje. Az üdvözlő beszéd latin nyelvi volt, azonban az érzés, a meleg közvetlenség, a hangsúlyozás, melylyel a nagyprépost szép nyelvvezető beszédét elmondotta, még a latin nyelvet nem értők szívében is bizonyos melegséget és meghatottságot kellett. A kellemes orgánnummal rendelkező nagyprépost lelkes hangon előadott beszédét a szentély padosaiban ülők hangos vivat és éljen kiáltása kísérte.

Azután felállott a püspöki trónon dr. Városv Gyula püspök és felolvasta papjához intézett allocutióját, melynek szépségéről és szabatos tiszta irályáról, valamint szívhez szóló, meleg hangjáról azok, kik a latin nyelven tartott beszédet teljesen értették, a legnagyobb dicsérrel szólanak.

A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után kezdetét vette a kézsok. A püspök minden egyes papját, ki eleje járult, szeretettel megcsókolt, azok pedig fűi alázzattal csókolták meg a jósgos atyai kezét.

A kölcsönös üdvözlések befejeztével a főpásztor a szószékre lépett s elmondotta első szent beszédét, mely nagy hatást gyakorolt az ájtatos hívőkre. Az emelkedett színvonalon álló beszéd, tekintve zamatossá, tiszta magyarságát, a kellemes orgánnumát, lebilincselte a hallgatókat, a kik élénk figyelemmel kísérték a főpásztor minden szavát.

A szent beszédet fényes papi segédlettel az ünnepi szentmise követte, melyet a főpap celebrált, végezetül pápai áldással.

A templomi szertartás után Beniczky Lajos alispán vezetése mellett tiszteltet a pestmegyei küldöttség, melynek tagjai voltak: Fazekas Ágoston főjegyző, Rudnyánszky László főszolgabíró, Graszal Hugó uradalmi főtiszt, Tóth József tanfelügyelő, Knevezics Pál rács-kevei esperes és Heller Iván promontori plébános.

Ezután Bácsmegeye és Zombor sz. kir. város küldöttsége tiszteltet, élén Latinovits Pál főispánnal. A küldöttség tagjai: dr. Drakulits Pál, Latinovits Géza orsz. képviselő, Popovits Sebő főlevéltáros, Városv Károly, Városv László főszámvéző, Hanke Imre polgármester, Gráf Nikáz tanfelügyelő, Falcione Nándor lakarekpenztári igazgató és Szemző Dezső földbirtokos. Latinovits Pál főispán a következő lelkes hangon, szép üdvözlő beszédet mondotta:

Méltóságos püspök ur!

Bács-Bodrogh vármegye és Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága és közönsége nevében jelen-tünk meg méltóságod előtt, hogy beigtatási ünnepiélén üdvözöljük.

Egyhangú lelkesedéssel hozta ugy a megye, mint a város határozatát méltóságod üdvözlését illetőleg s örömmel tolmácsoljuk azt.

Méltóságod évtizedeken át folytatott áldásos működése, egyházi téren magas tudományos képzettsége, az egyházi tanügy terén kifejtett kiváló szolgálata általános

elismerésben részesültek országszerte s mi méltán büszkék vagyunk méltóságod ezen kiváló ténykedéseire.

Egedje meg tehát, hogy ugy a vármegye, mint Zombor város közönsége és törvényhatósági bizottsága nevében szívünk egész melegével üdvözöljük, azon kérelem hozzáadásával, foglaljon bennünket buzgó imába, a melyek a Mindenható előtt mindenesetre meg lesznek hallgatva, ne feledkezzék meg rólunk a jövőben sem. Azt kívánjuk továbbá, viselje ezen díszes méltóságát sok évig egészségesben. Éljen!

Ezután a „Magyarországi katolikus egyesületek országos szövetsége” tiszteltet. Ennek nevében ifj. gróf Zichy János üdvözölte az új főpászort.

A püspök köszönő szavai után gróf Zichy Nándor, egy sok évszázados törzs e tiszteletreméltó sarja, a patriarkális kortól él ősz vezér, a püspök szabadkozása dacára is fűi bókolattal csókol kezét főpásztorának, az apostol utódnak. A főpásztor szeretetének és jóindulatának újabb biztosításával boesajította el a lelkes hangulatban távozó küldöttséget.

A küldöttségek fogadása után délután 1 órakor a rezidencia tágas ebédlőjében dr. Városv Gyula püspök fényes díszében adott, mely mindvégig feszitelen derült hangulatban folyt le, a miben a vendéglátó házigazda járt elől jó példával, élénk eszmecserét folytatván a közelében ülő magas rangú vendégekkel.

Az első pohárköszöntőt a püspök mondotta a pápa őszentségére, a király őfelségére és József főherceg őfenségére, majd a felkészítő további folyamán a püspök a káptalan és papságra, a világi hatóságokra, Fejérvármegye és Szekesfejérvár város vezetőire, a hatóságok fejeire, Pestvármegye törvényhatóságának képviselőire, a hadsereg mindkét ágának képviselőire, majd szülőföldjére, Bácsmegeye és Zombor sz. kir. város küldöttségére, a kalocsai főkapitlanra, végül a jelenlét vendégek kitűnőségeire és összességére emelte poharát. Latinovits Pál főispán a következő felkészöntőt mondotta:

Méltóságos püspök ur!

Igen tisztelt társaság!

Nem szándékoztam ugyan a mai díszében felszólalni, miután hivatottabbak is vannak e díszes társaságban s miután a mai napon már óméltóság előtt érzelmeinknek Bácsmegeye és Zombor város közönsége részéről kifejezést adtam. De mert óméltósága előző felkészöntőjében oly szépen s melegen emlékezett meg rólunk, kötelességemnek tartom válaszolni szíves szavaira.

Eljöttünk ide, hogy itt is tudomásra hozzunk új híveinket, hogy méltóságod személyét illetőleg csak egy nézet van Bács-Bodrogh megye és Zombor városában, a mely, hogy a szentírás szép szavaival éljek, így hangzik: „Ez a mi kedvesünk, a kiből nekünk örömtünk telik.” (Eljenzés, taps.)

Megvallom, vegeyes érzelmeimmel jöttünk ide, mert egyrészt az őrm érzete fogott el, hogy kiváló földünk jól megérdemelt kitüntetésben részesült a Vatikán és Őfelsége koronás királyunk által, másrészt pedig a fájdalom érzete fogott el bennünket, hogy elvesztettük vármegyénk egy igaz győgyét. (Eljenzés, taps.)

Mert mi, kik óméltóságát ismerjük, őt becsülni s szeretni tanultuk, legjobban tudjuk, mit veszítettünk benne. (Eljenzés.)

Arra kérjük önöket, igen tisztelt uraim, becsütljék meg a mi büszkeségünket, óméltóságát, új püspöküket, mert megérdemli. (Eljenzés.)

Midőn tehát vármegyénk és Zombor városa nevében üdvözlő beszédet egész melegével üdvözöljük méltóságodat, szívből kívánjuk az Egek ura áldását új működésére. Éljen! (Hosszantartó éljenzés és taps. A püspököt és a szónokot számosan üdvözlök.)

Hosszantartó éljenzés követte a meleghangú felkészöntőt, a melyből az igaz szeretet sugárzott ki.

A képviselőházból.

— Dr. Hadzsy János beszéde. —

A képviselőház folyó hó 10. napján tartott ülésén a belügyminiszteri tárca költségvetésének részletes tárgyalásánál az országos közegészségügy tételénél felszólalt dr. Hadzsy János a verbászkulai választó kerület országgyűlési képviselője.

Hadzsy János dr. szűzbeszédét, melyet egész terjedelmében közlünk, nagy tetszést aratott és befejeztével minden oldalról melegen megéljenzették.

Tisztelt ház! Ha parlament első felszólalásom tárgyál épen a belügyi költségvetésnek közegészségi részét választom, természetesen ezt nemcsak azért, mivel mint gyakorló orvos évtizedeken át figyelemmel kísérhettem az ország közegészségügyi állapotát, tehát némi csekély hivatottságot is érzek magamban a közegészségügyi állapotok megbirálására; hanem természetesen azért, mert a közegészségügyet gazdasági és szociálpolitikai vonatkozásainál fogva államéletünkben elsőrangú és legfontosabb tényezőnek tekintem. (Helyeslések jobbfelől.)

Mégis, a midőn valamennyien tudjuk, hogy a közegészségügy ezen nagyhorderejű fontossága dacára nálunk, fájdalom, még nem emelkedett a kellő magaslatra, előre is ki kell jelentenem, hogy annak nem annyira a kormányzásban, hanem inkább kedvezőtlen gazdasági viszonyainkban és néptünk fogyatékos műveltségében rejlik az oka. A közegészségügyi állapotát a valódi életből lehet csak megítélni, az életpaszettalok szemérvégén át jobban lehet a statisztika adatait is megítélni. (Ugy van! jobbfelől.) Hazánk népmozgalmi és egészségügyi statisztikája 1900-ig a belügyminiszterium jelentésében foglaltatik. Ebből pedig az tűnik ki, hogy még az utolsó népszámlálás adatai szerint is a népszaporodás állandóan tíz százalékos veszít, tehát magában véve elég kedvező. 1900-ban pedig ezer lélekre még mindig esett 40 szülletés; de a halálozás, főleg pedig a gyermekhalálozás aránya mindig kedvezőlen volt.

Hogy a gyermekhalálozás fokát megvilágítsam, (Halljuk! Halljuk!) 1900-ban a hét éven alul elhalt gyermekek száma 226.199 volt, a mi az összes halálozásoknak 50,4%-át teszi és az élve született gyermekek

számához képest 100 élve szülöttre esett 34 gyermekhalálozás.

Ezen arányok némileg javultak az 1901. évben, a mennyiben ebben az évben csak 48,6%-ot tesz ki a gyermekhalálozás, száz halálesetre vonatkoztatva; de hát még ez is elég szomorú és legnagyobb mértékben hívja ki a törvényhozás figyelmét. (Igaz! Ugy van!)

Sajnos, hogy egyebekben kevésbé alkalmas a statisztika arra, hogy belőle helyes következtetéseket vonjunk le. Senki sem kételkedik ma már abban, hogy az orvosi tudomány eddigelő nem ismert magas fokán tényleg nagyon sok emberéletet képes megmenteni és még több visszaszerzett munkanappal megajándékozni a nemzeti termelést; és mégis a mi statisztikai adataink látszólag ellene szólnak ezen várható és természetes igazságnak.

Tisztelt ház! (Halljuk!) Igen természetes, hogy a járványok okozzák a gyakori halálesetek legnagyobb részét. Sokszor hallottuk a járványos betegségekről azt mondani, hogy azok soha meg nem szüntethetők, a mennyiben a járványos betegségeket egyenkint nem lehet elköltöztetni; de ez azért ne tartson bennünket attól vissza, hogy ellentük sikra szálljunk, hanem célunk az legyen, hogy alkalmas törvényekkel és intézkedésekkel és hozzáértő emberek vezetése mellett ezen járványok megszüntethetők legyenek. A járványok teljes elfojtását sok minden körülmény gátolja: első sorban néptünetek indulenciája, a járványos, ragályos betegségektől való félelem hiánya, sőt azon szilárd hit is, hogy a hét jó cselekedet közül a betegek látogatása nem maradhat el.

A jelenleg uralkodó járványos betegségektől már sok felett győzött a tudomány s remélhető, hogy még a többi is sikertülni fog legyőzni, csak alkalmas törvények és intézkedések támogatással a tudományt. Más országok sem riadnak vissza attól, hogy szigorú törvényekkel érvényesítsék, a mit a szakértők, a tudomány helyesnek tartanak. Franciaországban pl. szigorúan tiltják, (Halljuk! Halljuk!) hogy a csecsemőket szilárd táplálékkal tartassák, nálunk pedig épen a célszerűtlen táplálék oka a sok nyári bélhurtnak és az ezzel járó nagy halálozásnak.

Más betegségek megszüntetésére is kellene hatnunk. Ilyen a tuberkulózis. (Halljuk! Halljuk!) Ez idő szerint be van bizonyítva, hogy csak a sanatóriumi gyógy mód az, a melylyel a kezdődő tüdővész meg lehet gyógyítani, de ez is csak akkor válik be, ha kellő számban vannak sanatóriumok, a hol a betegeket el lehet helyezni. Németországban pl. 35 év óta 16 sanatórium épült a gazdagok részére és 44 a szegények számára 5000 ágygyal. Most 23 van épülőfélben. Ott még a biztosítótársulatok is tartanak sanatóriumokat, hogy a biztosítottak életét meghosszabbítsák; és kiderült, hogy tényleg tetemes hasznuk van ebből, bár a biztosítottakat ingyen gyógyítják.

Nálunk csak egy nagyobb sanatórium van Budapest és azt hiszem hazafiás kötelesség lenne, hogy legalább a gazdag vármegyék létesítsenek hasonló intézeteket. (Élénk helyeslés.) Nem a gazdagok részére, de inkább a szegények részére.

Az alkoholizmus is nagy mértékben előmozdítja a tuberkulózist. Habár a szeszadó fontos jövedelmi forrása az államnak, (Halljuk! Halljuk!) a szelsőbaloldalon. Felkiáltások: Hangosabban!) nem kellene visszariadni az ezen népcsapas csökkentésére irányuló erélyes lépésektől.

Rátkay László: Tessék ezt a pénzügyminiszter figyelmébe ajánlani!

Hadzsy János: Nem kell visszariadni az erélyes lépésektől, a mely e néprontó italt megdrágítaná, annál kevésbé, mert a tuberkulitókusoknak 90%-a épen az alkohollal élt vissza, a mint a statisztika ezt kimutatja. Sok mindent lehetne még elmondani, de elég ebből ennyi. (Halljuk! Halljuk!)

Nessi Pál: Csak bátran!

Hadzsy János: Magyarország erősbüvése, népének boldogulása és szaporodása megkívánja, hogy a nép egészségének elhanyagolásán segítsünk és hogy az eddig elárult, eléggé nem méltányolt egészségügyet nagyobb figyelemben részesíteni igyekezzünk, a meglévő törvényeket módosítsuk és akként alkossunk újakat, hogy emberi lehetőség szerint érvényesíthessenek a modern orvosi tudomány vívmányai.

Egedje meg t. ház, hogy szerény felfogásom szerint azt az irányt és utat röviden jelezhessem, (Halljuk! Halljuk!) a melylyel a nélkül, hogy praesudicálmi akarnék, egészségügyi közszolgálatunkat olcsón, de mégis hathatós módon megújíthatnók. Azt hiszem, hogy minden nemzet csak akkor lehet nagygyá, erőssé és boldoggá, ha a nemzeti feladatok mindegyikét külön, szakavatott, független állami szervek látják el. Ez ugy van nagyobb dolgokban és ugy van kisebb dolgokban is. Például igazságügyünk csak azóta fejlődött mostani polcára, a mióta önállósítottuk és a közigazgatástól elszakítottuk. Közegészségügyünk is nagyobb lendületet venne, ha önálló szakértőkre bízánk, a kik állami tisztviselőkké neveztetnénk ki, függetlenekké válnának működésükben. Ez az, a mire én már évek óta a bács-bodroghmegyei főköszövetség kebelében működöm. Ki is adtuk erre vonatkozó elaborátumunkat, a melyet az országos orvosi szövetség elé terjesztettünk és a szövetség az ideai kongresszusán fogja tárgyalni. Az országos orvosainak legnagyobb része e mellett foglalt állást, ezen az uton és módon óhajta az államosítás megvalósítását. Ez az elaborátum azt kívánja, hogy egészségügyünk önálló és szakértő kezekre legyen bízva, hogy az orvosi közszolgálat államosításával az egészségügyi közegek külön szolgálati státust képezzenek, mely állománybeli felelősségtől függtően és melynek fejelelmi hatóságukat állománybeli felelősségtől képezik és a közigazgatási hatóságokkal csak annyiban legyenek érintkezésben, a mennyiben ezek hajtánák végre az általuk javaslatba hozott intézkedéseket. Bátor lesznek itt röviden bemutatni számításaimat, a melyek a közegészségügyi közszolgálat államosításának általam gondolt formájára vezetnek. (Halljuk! Halljuk!) Az országban 404 járásorvos van, kiknek összes illetménye körülbelül 540.000 koronát tesz ki. Ha ezek ezen járásorvosi állásokat megszüntetnénk, melyek szerintem ugys feleslegesek, a mennyiben a járásorvosi teendőket a községi orvosok nagyon könnyen elvégeztetheték, legfeljebb a járási központban lenne a központi községi orvos, a kit, mint legérdemesebbet előléptetéséppen a központba

tájon s
szépségben.
másik jele-
hogyan em-
s ha ezt
azok ere-
ezt sem
nk s köz-
maradt
nyalanság
s szélte-
ereiteinket
dvösséges
ozni meg.
veszi
la.
Történelmi
ek
e.
sainak ren-
ly h. árva-
folyó hó
után a ki-
ertettek, el-
es, ugy a
tozói tete-
képviselő-
ság hozzá-
zamadások,
k arvaszekli
k meghall-
terjedelmé-
elovásztott
n Klanszky
ra egyhan-
y a kinnu-
felek és a
az arvatári
arulás útján
után a kép-
adotta, hogy
do arvatári
delkezéseert
bizottságot,
a Latinovits
a hozza es
y a tartalék-
mondott a
rene esperes-
melylyel a
voltak.
k rendezését
Endre th. fő-
ojan.
tagjai nagy
közgyűlést,
tította.
egének régi
31-ig töke,
66 fil. tesz ki.
a képviselő-
tekező hata-
kötelezi ma-
tókében, ka-
ona 06 filler,
6 filler közs.
o 1 etől jaro
okkal, 1902.
azaz tíz év
h varmegye
pan ezen tar-
előbb is bel-
közsegi kép-
enes adások
szeres felelős
ja.
viselőtestület,
ek per utjan
valamelyik
ette az ügy-
osagot bizza
n fizetési kö-
a közsegi
y megveit arva-
y figyelembe
közsegi által
n az arvatári
jek.
ság szorgos,
en régen hu-
modon való

Ó császári és apostoli királyi felsége folyó évi március hó 4-én kelt legfelsőbb elhatározásával Tápay István Bács Bodrogh vármegye nyug. főpénztárosának hű szolgálata elismeréséül a koronás arany érdemkeresztet legkegyelmesebben adományozni méltóztatott. Széll s. k.

A hű, becsületes és ernyedetlen munkásságának e szép jutalma a mennyire meglepte a kitüntetettet, ép oly igaz örömet szerzett nagyszámú tisztelőinek.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Kovács István zombori kir. adótitkár ideiglenes minőségű pénzügyi fogalmazóvá nevezte ki.

Kinevezés. A belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök az ó-becsei anyakönyvi kerületbe Terék Mátyas okleveles jegyzőt, az újpalánkaiba Simándi István községi iparost, az újszivaciba Bolez Henrik segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki.

Széll és Horánszky miniszterek üdvözlése. Latinovits Pál főispán Széll Kálmán miniszterelnököt a szent István-rend nagykeresztjével történt legmagasabb királyi kitüntetése, Horánszky Nándort kereskedelmiügyi miniszterré történt kinevezetése alkalmából megleghangú levélben üdvözölte, ha egy kerület területére Széll Kálmán miniszterelnök, mint Horánszky Nándor kereskedelmiügyi miniszter igazán megleghangú levélben köszöntö meg.

Császka érsek a pápánál. Rómából táviratozzák, hogy a pápa Császka György kalocsai érseket külön kiballgatáson fogadta.

Adomány a zombori főgymnasiumnak. Mindnyajunk szeretetének és tiszteletének örvendő polgártársunk Michels János nagybirtokos ur fia, Michels János VI. o. tanuló, szerencsés fölgöygyulása alkalmából 400 koronát adományozott a helybeli főgymnasiumnak fele részben a Jeszenszky Dezső-fele s fele részben a Malesevis Miklós-fele jutalom gyarapítására. A nemeskeblű adományozó a jótékonyág oltárára hozott ezen aldozatával nemcsak polgártársai szívében erősíti és fokozza az iránta eddig is táplált szeretetet és elismerést, hanem az ifjúságnak, a haza reményének, szívébe is jegyet váltott, melynek hálaja őszinte, mint maga az ifjúság. A jó szívű adakozót szereti és megáldja az Isten!

Helyreigazítás. Lapunk mult számában a zombori filharmonikusok társulata fuvó zenekara által a városbába nagytermében tartott zeneestélyéről szóló tudósításunkba egy hiba eszszott be, melyet ezennek helyreigazítunk. A fuvó zenekar karmestere ugyanis nem Zabelnek, hanem Winternek hívják. Az ő kiváló zenei tudásának köszönhető, hogy az ifju növendékek, kiket nagy buzgósággal tanít, ily szép eredményt értek el. Valóban teljesen megérdemelte a nagyszámú közönség elismerő tapsait.

Attérés. Ritka szép ünnepélynek volt színhelye f. hó 8-an az izsaki (Pestmegye) római kath. plebania templom. Ekkor vettek föl ugyanis a szent keresztisért Vecsei Emil főlőpszallasi máv. állomásfőnök, nejevel és két gyermekével. A lelekemelő szertartásnál a keresztapait tisztelt Zundl Peter kalocsai kanonok képviselőjeben Korani Kálmán főlőpszallasi gyógyszerész, a keresztanyait tisztelt pedig Korani Kálmán urnő töltötték be. Az ünnepélyt feyves ebéd követte a plebánián, számos felköszöntőkkel.

A zombori szabad Lyceum Egyesület részéről a f. évi március hó 16-an Rödiger Lajos főgymnasiumi tanár tart előadást Bacs Bodrogh vármegye öslakóiról. Az előadás kivételesen d. u. 5 órakor kezdődik. Ugy az előadó tanár ur személyisége, valamint a felette érdekes tárgy egyaránt biztosítékai annak, hogy a mutatványokkal egybekötött előadás ép oly élvezetes, mint tanulságos leend. Március hó 23-an Barczy Ivan tart előadást az államháztartásról. Április elején dr. Lendl Adolf kiváló természettudós és országgyűlési képviselőt sikerült elnyerni, vetített képekkel egybekötött előadásra megnyerni. Ugyancsak április hónap véget ér az előadásoknak most folyó sorozata, még pedig Beethoven zeneszteti jelentőségét méltóan oly előadással, melynek az országos hírű szegedi bouvéd-zenekar fog közreműködni. A részletek annak idején falragaszokon és hirdaplilag fognak közzétettni. Folyamatban vannak már az előkészületek a következő előadási sorozatra, mely — mint ezt már jeleztük, — az egyházi zene benutattásával fog kezdődni. A vegyes, férfi- és gyermekkarok szervezése és betanítása már május hónap veszi kezdetét. Magától értetődik, hogy az egyesület vezetősége mindent el fog követni, hogy az előadásoknak ez év őszén megkezdődő sorozata is minél érdekesebb és tanulságosabb legyen. Azt is megirtuk már, hogy a taggyűjtő iverk már ki vannak bocsájta s miuthogy a tagsági díj felette mérsékelt, nincs kétség benne, hogy a közönség megragadja az alkalmat és az egyesület anyagi fennállását is biztosítani fogja. Imitt megemlítjük azt a lehetőséget, hogy az egyesület esetleg kénytelen lesz egyes főmegezen látogatott előadások alkalmával — tisztán és kizárólag csak a rendelkezésre álló helyiség korlátolt méretei miatt — a külföldben feltétlenül ingyenes előadásokon való belépést csak meghatározott számban kiadható belépő-jegyekhez kötni s azt mindenki természetesen fogja találni, hogy ily jegyek elsősorban az egyetl pártoló tagjainak fognak kiadni. Ez egyébiránt a jövő zenéje; a meddig csak lehet, a Szabad Lyceum fentartja azt az eddig követett elvet, hogy előadása ingyenesek s azokat kivétel nélkül mindenki látogathatja. Végezetül felkérjük tünk annak a közlésére is, hogy az egyesület hivatalos helyisége nem mint tevesen közölve volt Csonoplai-ut, hanem helyesen Zarándok-utca 109 sz. a van.

Eljegyzés. Hanczmann Kálmán városi tisztviselő eljegyezte Eugusz Eteleka kisasszonyt, Eugusz Sándor zombori építőmester leányát.

Tehenezés. Falcione Sándor simentháli tehenezéséből O-Verbász községe 2 darab tenyészbikát vásárolt, ugy szintén Betsch Jakab községi előjáró és föld-birtokos ugyanezen fajmarbából 6 darab tiszót vásárolt saját tenyészésének emelésére. Ugy latszik Falcione Sándor jó birnevű tehenezési tért kezd hódítani vármegyénk területén.

Eljegyzés Cselenák László kir. postatiszt eljegyezte Lakatos Teruska kisasszonyt, Lakatos József gombosi postamester leányát.

O- és új-verbászi küldöttség a közoktatásügyi miniszteriumban A napokban Latinovits Pál főispán egy ötven tagú ó- és új-verbászi küldöttséget vezetett Wlassics Gyula miniszter, Zsilinszky Mihály államtitkár és Bonez Ödön miniszteri tanácsos elé. A küldöttség kéréme az volt, hogy az új-verbászi algimnaziumot az állam vegye át és tegye állami tanintézeté. Latinovits Pál főispán beszédében elmondotta, hogy ezen gimnazium már 93 éve áll fenn és mintegy 59 környékbeli község gyermekei látogatják. Amde a nehéz gazdasági viszonyok és a magas pótdadó igen nehezíti ezeket ezen kulturintézet fentartását. A miniszter a legkedvezőbben fogadta a küldöttséget és megígérte, hogy a mielőbbi átvétel céljából szükséges lépéseket megteszi.

Zombori sertéskereskedelem. Ismeretes dolog az, hogy Zombor sertéskereskedelmére hátrányos azon intézkedés, mely szerint, ha a város bármely részén sertésvesz üt ki, ugy az egész város területére zár alá helyezendő és a sertéskitvétel megtilandó. E célból Zombor városát is kerületekre óhajította városunk vezetősége osztani, ugy, hogy az egyik kerületben netán kitündő sertésvesz, a másik veszmentes kerület forgalmát ne gátolja. Eme kívánság megvalósítása érdekében Latinovits Pál főispán Lestyánszky földmívelésügyi miniszteri tanácsosnál járt, aki kijelentette, hogy a kérélem csak akkor lenne teljesíthető, ha egy kerület területére 350 négyzetkilométer tesz ki. Minthogy azonban Zombor kerülete szerint egy kerület csak 308 négyzetkilométert tenne ki: így a kérélem törvényes akadályokba ütközik. Latinovits Pál főispán városunk érdekében azon óhajának adott kifejezést, hogy Zombor területleengedésben részesüljön, ami azonban a miniszteri tanácsos ur válasza szerint azért nem lehetséges, mert a fő kivételi helylyel, Ausztriával e tekintetben szigorú szerződés áll fenn.

Kálvária szentelés. E hó 9-én, vasárnap delután szenteltetett fel a kupuszinai kálvária Meszner István apát esperes, bezdáni plebánus által, mely alkalommal Lajthay János plebánus, hivatalos érseki iskolalátogató és Majtényi Gyula segédlelkész segédkeztek. Az ünnepélyes felszentelés delután 2 órakor vette kezdetét, Meszner István igazi benső hit és melegséggel intézett a hűvekhez beszédet, felhozva Krisztus urunk szenvedését és a szenvedő helyét: a Kálváriát, ahol edes Üdvözítőnk annyit szenvedett érettünk. Felemlítette a stációk nemes szívi alapítóit: Dnabac István és neje Fridrik Mariát, id. Kiss Pál és ifju Kiss Józsefet, kik e szent célhoz tehetségükkel képest hozzájárultak. A beszéd bevégezte után Meszner István az oltárról intonálta a Veni Creator, a hűvek a Teremtő ur Istent énekeltek, mit Merscher Ferenc kautor orgonán kísért. Ezt bevégezve, Pro cedamus in pace után az ünnepélyes menet a templomból a felszentelendő helyhez indult, a Mindszentek litániáját énekelve. A kinszenvedés helyére érve, Meszner István a beszentelést tette — a hűvek ajátatos s zengzetesen énekeltek: Királyi zászlók lobognak. Az egyenkénti stáció ima után következett a Te Deum, mely után a hűvös lelek siraúd kérélek című egyházi énekek tart vissza a templomba, hol Meszner István szent Antal szobrait szentelte tel. Enekek befejezte után következett a delutáni litania. — Adja a Mundenható, ott, ahol meg nincsen kálvária, sok oly Istent szerető szívet, kik e szent célra adakoznak és járulnak!

Képviselőválasztók névjegyzéke. Zombor szab. kir. város tanácsa reszeröl ezennek közbírá tételik, hogy az országos képviselőválasztók 1903 évre érvénynyel bíradó névjegyzékének kijavítási munkalatai a városbába közgyűlési teremben mindennap deléltől 9 órakor a következő napokon fognak megejtenni: március 17-én (hétfő) Belváros, 18-an (kedd) Cservenka, 19-en (szerda) Banát, 20-an (csütörtök) Szelenese, 21-én (péntek) Felsőváros.

A hódásági férfi dalárda, ez a derék kulturális egyesület, folyó hó 9. napján tartotta meg rendez évi közgyűlést a tagok éleink érdeklődése mellett. A közgyűlést tárgyat a tisztújítás kepezte. Hausz Jakab választási elnök az ülést megnyitván, üdvözli a megjelent dalosokat és felhívja az elnökválasztás megejtesére. A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel Szendy István, Hódaság község nagyérdemű derék jegyzőjét elnöké kikialtotta és egy küldöttséget választott, hogy az új elnököt a közgyűlésre meghívja. A küldöttség tiszteben eljarván, a jelen voltak a terembe lépő Szendy István lelkes éljenriadalommal fogadtak. Hausz Jakab választási elnök tudatta vele az egyhangú, lelkes választás eredményét. Szendy István szép szavakkban köszönte meg a bizalom ezen szép megnyilvánulását és nagy bátasz keltett beszédében buzdította az a dalárda tagjait a dal ápolására, a daltársi egyetértő érintkezésére. Ha a dalárda ennek megfelel, ő azt mindig, mint elnök is támogatni fogja és azon lesz, hogy virágozzon. Az új elnök beszédet a dalárok lelkes eljenzéssel fogadták és Szendy István elhatározása nagy örömet keltett. A további tisztújítás eredménye a következő: alelnök: Manez Antal, titkár: Blaba Alajos, pénztáros: ifj. Schverer Jakab, levéltáros: Brandecker István. Választmányi tagok: Hausz Jakab, Kleesz Alajos, Reimann Landel, ifj. Hiegl Mátyas, Szebetits József, Lendák Janos. Pót-választmányi tagok: Chausz János, Lutz István. Számvizsgálók: ifj. Dickmann Ferenc, ifj. Fischer József. Jegyzőkönyv hitelesítők: Mayer Lőrinc, Schwendermann Mátyas és ifj. Fischer József.

Rablók büntetése. Az újvidéki kir. törvénysek mint esküdtriborsága mult hétén tárgyalta a bacs-petrovoszellői betöréses rablás bűntgyet. Annak idején lapunkban megirtuk, hogy Dégi Mihály bacs-petrovoszellői állatorvos lakásába a fal kiasásával öt rabló betört és pénzt követelt. E közben súlyosan megebesítették az állatorvost és nejét, a kik hosszabb időn át betegben is fektődtek az ártések és kiállt izgalmak folytán. A csendőrség aztán több gyanus embert fogott el és ezek közül három, mint legtöbb gyanulva terhel, került a vádlottak padjára. A tárgyalás két napon át tartott, mert 29 egyen lett kiballgatva és az esküdtek egyhangú verdiktje alapján a bíróság pénteken fél 2 órakor mondta ki az ítéletet, a mely szerint Szlavnits István András adai illetőségű 38 éves, rovvott multu egyen 12 évi fegyháza, Csavorkov Milán sándori, rovvott multu egyen ugyancsak 12 évi fegyháza ítelte, mig Szlavnits Isza zentai juhász, bizonyítékok hiánya miatt teljesen felmentette. A két első mindvégig tagadta részességét és vadul tiltakoztak a gyanúsítás és elíteltetés

ellen, de a tanuk terhelő vallomása, a megfáradottak eskütje a személyazonosságára nézve arról győzték meg az esküdteket, hogy az illetők voltak a tettesek, a még most ismeretlen három társakkal egyetemen.

Zombor-csonplai münt bejárása. Zombor szab. kir. város tanácsa közbírá teszi, hogy a zombor-csonplai müntnek a folyó évi 3701/kg. számú határozattal folyó évi március hó 13-ára kitűzött közigazgatási bejárása, a közbejött akadályok miatt, ezennek folyó évi március hó 15-ére, szombatra halasztatik s ez érdekeltekkel oly értesítéssel közölletik, hogy a találkozás a mondott napon deléltől fél 9 órakor a csonplai-uti vámháznál leend.

Halálozás. Bodrogh-Monostorszege f. hó 11-én egy derék öreg ur: Korossy Károly nyug. főerdész, a bacscai Nimródok nestora hunyta le örök álomra szemét. A megboldogult nagy vadász bírében állt. Talán nincs is megénkben idősebb vadász ember, a ki „Korossy bácsi“-t ne ismerte volna. Nagy idő nyomta már vállait, de ő azért még mindig fáradhatlanul kijárt s mint kitűnő lövő, nem igen szokott hibázni. Jó szívről és ritka vendégszeretetről ismerte őt mindenki; — mig ő maga, a puritán egyszerűségű volt hűve: mássokkal szemben a legmesszebb menő gyengéd figyelem és udvariasság jellemezte. A megboldogultnak különben igen mozgalmas élete volt. Elemi iskoláit szülőhelyén: Járeken elvégezvén, a szarvasi gymnasiumba került, a hol mindig eminens volt. Ezután a soproni ág. evang. lyceum bölcsészeti kurzusát hallgatta. Tanulmányait elvégezvén, 1843-ban gróf Széchenyi temerini uradalmába került, mint jószágigazgatósi gyakornok. A szabad-ságharc lezajlása után Dorozzlóra került, mint erdész gyakornok, majd 1851-ben a kozorai erdőgazdálkodás-hoz, mint erdész-helyettes. Időközben Bukinba jutott alerdésznek. 1871-ben újra Kozorára helyeztetett át, a hol két ízben érte előléptetés, 38 évig tartott szakadatlan működés után, 1882-ben, mint főerdész, nyugalm-ba lépett, mely alkalommal felsőbb hatósága „becsületes működéséért“ elismerését is nyilvánította. Első házasságából 3 gyermeke maradt. Egyik fia: Korossy Lajos bacs-bresztovai aljegyző, a másik Korossy Károly szegszárdi pénzügyi titkár; egyetlen leánya Sulyok M. biharmegyei földbirtokoshoz ment férjhez. Második neje Alföldy Julia bodrogh-monostorszegehi postamester, a kivel 10 évig élt boldog házasságban s a ki mindvégig odaadó gondossággal ápolta a jó öreg urat. Hozzá tartozóin kívül nagyszámú tisztelői gyászolják. A család a következő gyászjelentést adta ki: Özv. Korossy Károlyné szül. nemes militicsi Alföldy Julia, ugy a maga, mint az alulírott rokonok nevében, fajdalomtól lesújtott szívvel tudatja a felejtethetlen jó férjnek Korossy Károly nyug. főerdésznek, f. hó 11-én deléltől 10 órakor, életének 81. évében, rövid szenvedés után az Urban történt gyászos elhunytát. A drága halottnak földi maradványai március 12-én delután 4 órakor az ág. evang. vallás szertartásai szerint tételnek örök nyugalomra. Bodrogh-Monostorszegehen, 1802. március 11-én. Nyugod-jek az Urban! Özv. Korossy Károlyné sz. ns. militicsi Alföldy Julia, neje. Korossy Károly és neje szül. Szauer Eliz és Korossy Lajos és neje szül. Nemeschelm Teréz, gyermekei és menyei. Sulyok Miklós, veje. ifj. Korossy Lajos, Sulyok Ida, Sulyok Dezső, Sulyok Irma, Sulyok Piroksa, Sulyok Berci, unokái. Korossy Ferenc és Korossy Emil, rokonai. Özv. nemes-militicsi Alföldy Nandorne, napa. Nemes-militicsi Alföldy Géza és neje Matyások Irma, sógora és sógornője.

Menyecskek párbaja. O-Kanizsáról írják: Két özvegyasszony elkeseredett véres harcot vírtak egymással. Beczkó Veron és Kosa Viktor o kanizsai menyecskek régóta halálos gyűlölettel viseltettek egymás iránt. A nagy haragnak szerelmi féltékenység volt az oka. Beczkó Veronnak Rutkai András odaváló molnár házasságot ígért és az asszony sok pénzt költött a legényre. Mikor aztán pénze elfogyott, Rutkai elhagyta és Kosa Viktorhoz járogatott el. Az elhagyott nő mindent elkövetett, hogy Rutkait visszahódítsa s mert ez szépszerivel nem ment, fenyegetődzött, hogy leszurja a vetélytársát. Kosa Viktor pedig, amint látta, hogy ellenfele hogy akarja visszahódítani Rutkait, annál inkább edesgette magához az embert. A mult vasárnap azután Beczkó Veron megitzente Kosa Viktornak, hogy kést bordonj magával, mert egyiküknek meg kell halni. A napokban a két ellenfél az utcán találkozott. Beczkó Veron megállította ellenfelét. „Hát van-e nálad kés, te céda!“ Kosa Viktor erre egy nagy konyhakést rántott elő a köténye alól s megvillogtatva, felelte: „Vigázz, mert beléd mártom!“ Beczkó Veron szintén kivette a kötényébe rejtett konyhakését és vad dühvel rontott Kosára. Csak rövid ideig tartott a küzdelem, de mire a lárásra a közelben lakók kifutottak az utcára, a két asszony már a földön fetengett. Mind a kettőből pataként ömlött a vér. Az előhívott orvos ápolás alá vette őket s megállapította, hogy az egyik a mellén, a másik pedig az oldalán kapott életveszélyes szurást.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-iggyvéd.
Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

1137/kg. 1902.

Pályázat.

O Futtak községben ujonnan rendezesített és 720 korona évi fizetéssel javadalmozott 2-od irnoki állásra pályázatot nyitok.

Felhívom a pályázókat, hogy szabályszerűen felszerelendő kérvényüket **folyó évi április hó 1-ig** hozzám annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Újvidéken, 1902. évi március hó 10-én.
Mezey Imre,
főszolgabíró.

Nyári erdei legelő bérbeadási hirdetmény.

Alulírt erdőhivatal részéről közhírré tétetik, hogy a bezdáni, apatini, doroszlói és palánkai erdőgazdálkodásokhoz tartozó kincstári erdőkben ez évben gyakorolható nyári legelőtési jogok az apatini m. kir. erdőhivatalnál 1902. évi március hó 26-án délelőtt 9 órákor megtartandó nyilvános árverésen bérbé adatni fognak.

Az árverési és szerződési feltételek alulírt hivatalnál és az illető erdőgazdálkodásoknál megtekinthetők. Apatinban, 1902. évi március hó 8-án.

M. kir. erdőhivatal.

Két jó házból való fiu lapunk kiadó-hivatalában tanoncul felvétetik.

Hirdetmény.

Dungyerszky István bács-szenttamási gazdaságában 12 drb 2 éves magyar fajta bika van eladásra felállítva.

A bikák az ó-becsei járás tekintetes szolgabírósa részéről kiadott tenyészgazolvánnyal vannak ellátva.

Venni szándékozók alulírt intézőségétől nyerve felvilágosítást.

Bács-Szenttamáson, 1902. március 10-én.

Uradalmi intézőség.

2-1

2971. szám. tk. 1902.

Póthirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a zombori takarékpénztár végrehajtónak Heincz Kálmán és neje zombori lakos végrehajtást szenvedők elleni 1400 korona s járuléka iránti végrehajtási ügyében 13658. sz. kibocsátott árverési hirdetményben a zombori 563. számú betétben A. 1. sor 1454. br. 94. ö. i. számú ház és beltelekre 2400 koronára kikiáltási árban a telekkönyvi hatóság árverési helyiségében 1902. évi április hó 8-ik napjának délutáni 3 órájára kikiáltott árverés az 1881. LX. t. c. 167. §-a alapján Zombor város közönsége, illetve Falcione Gyula ösztöndíj alapítvány végrehajtató érdekében is 900 korona tőke követelése s járuléka kielégítése végett megtartatni fog.

Zombor, 1902. évi március hó 7-én.

A kir. tszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter, kir. tszéki bír.

Hirdetmény.

O Kanizsa község elüljárósága részéről közhírré tétetik, miszerint a község tulajdonát képező csárda 1902. évi május hó 1-től 1905. évi május hó 1-ig terjedő 3 évi időtartamra f. évi március hó 25-én d. e. 10 órákor a község háznál tartandó nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 400 korona. Bánatpénz 40 korona, mely az árverés megtörténte után bérlő által fél évi bérösszegnek megfelelően lesz kiegészítendő.

Az árverési feltételek a községi számvívi irodában az érdekeltek által betekintheők.

Ezen alkalommal a fenti időre haszonbérbe adatik a csárda mellett elterülő 1 hold 700 □ öl szántóföld is. O-Kanizsán, 1902. évi március hó 11-én.

Laczkovits Károly, közs. jegyző. 2-1 Popovits György, közs. bír.

Hirdetmény.

O Kanizsa község elüljárósága részéről közhírré tétetik, miszerint a község tulajdonát képező nagy-tiszai halászi jog 1902. évi április hó 1-től 1903. évi április hó 1-ig terjedő egy évi időtartamra a község háznál f. évi március hó 24-én délután 4 órákor tartandó nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 500 korona. Bánatpénz 50 korona, mely az árverés megtörténte után bérlő által egy negyedévi haszonbér összegnek megfelelően lesz kiegészítendő.

Az árverési feltételek a községi számvívi irodában az árverés napjái az érdekeltek által betekintheők. O-Kanizsán, 1902. évi március hó 10-én.

Laczkovits Károly, közs. jegyző. 3-1 Popovits György, közs. bír.

Hirdetmény.

O-Kanizsa község elüljárósága részéről közhírré tétetik, miszerint a község tulajdonát képező tenyészállatok közül 5 drb tenyészbika f. évi március hó 25-én d. e. 9 órákor az epreskertben tartandó nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek eladatik.

O-Kanizsán, 1902. évi március hó 11-én.

Laczkovits Károly, közs. jegyző. 2-1 Popovits György, közs. bír.

Árlejtési hirdetmény.

A Jegricska felső lecsapoló társulat által a filipovai határban leendő földmozgósítás iránt az alább kimutatott területek és köbtartalom 1902. évi március hó 20-ik napján délután 2 órákor Filipova község házában tanácsteremben nyilvános szóbeli árlejtés útján a társulat részére a legutányosabb vállalkozónak kiadatik fog.

Tartozik vállalkozó a kimutatásban kinttelettel összegnek 10% át bánatpénzzel alulírt kezeihez lefizetni.

Köteles vállalkozó a munkát 8 napon belül megkezdeni és legkésőbb f. évi június hó végéig befejezni. Az árlejtési részletes feltételek alulírtól megtekinthetők.

Az árlejtés befejezése után vállalkozóval azonnal vállalkozói szerződés fog a társulat részéről alulírtól megkötettni.

Vállalatba adatik fognak:

1. A filipovai kenderáztatótól a bács-kereszturi utig 3320 köbméter 996 korona kikiáltási árral.

2. A bács-kereszturi uttól a Ferenc-József csatornáig 6161 köbméter 1848 kor. 30 fill. kikiáltási árral.

3. Az ugynevezett Kleine Wiesentől a legelő sarkán levő keresztig 732 köbméter 219 korona 60 fillér kikiáltási árral.

4. Az ugynevezett Kleine Wiesentől a legelő sarkán levő keresztig 3373 köbméter 1011 korona 90 fillér kikiáltási árral.

5. A filipova-lalityi határarok 5236 köbméter 1571 korona 80 fillér kikiáltási árral.

Összesen 18822 köbméter földmozgósítás 5646 koronára 60 fillér kikiáltási árral.

Filipován, 1902. évi március hó 9-én.

Gyarmathy Ferenc, alelnök.

Pályázati hirdetmény.

Wekerlefalva községében elbocsajtsá folytán megterjedett gyalogrendvezetői állásra pályázat nyitattik. Felhívtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a községi rendőrségi szervezési szabályrendelet 7. §-ában előírt, szabályszerűen felszerelt, magyar honpolgárságukat, életkorukat, erkölcsi magaviseletüket, egészségüket s a magyar és német nyelvnek szó- és írásban tökéletes tudását igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket alulírt községi elüljáróságnál folyó évi március hó 20-ig nyújtsák be, mivel a későbbben beérkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Javadalom: havi utólagos részletekben fizetendő évi 600 korona, melyből a megválasztandó a ruházatot önmaga tartozik beszerezni, a fegyverzetet és egyéb felszerelési cikkeket azonban a község adja.

Wekerlefalván, 1902. évi március hó 2-án.

Benyács Simon, jegyző. 3-3 Weber Mátyás, bír.

Large table with multiple columns containing names, numbers, and locations. Includes sections for Szabadka-Újvidék, Szabadka-Dálya, and Hegyes-Feketehegy-Palánka.

A magyar királyi állami vasutak téli menetrendje. ERVENYES 1901. ÉVI OKTOBER HÓ 1-ÉTŐL.

1897/11. Az erdei legelő bérbé adatni fognak. A kir. tszék mint telekkönyvi hatóság.

12014. szám.
alisp. 1902.

Árlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye alispánja részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az alább megnevezett munkák biztosítása céljából **1902. évi április hó 2-ik napjának (szerda) reggeli 9 órakor** a vármegye székházának kistermében zárt ajánlatokkal egybekötött szóbeli versenytárgyalás fog tartatni, a melyre a vállalkozni kívánók ezennel meghívottak.

A biztosítandó munkák a következők és pedig:
1. A zombor-apatini törvényhatósági útra szükséges 1605 drb tölgyfa kerekvetőnek szállítása és beépítése.
Előirányzott költség 2 200 = 3531 korona.
Leteendő bánatpenz 353 korona.
Elkészítési határidő a munkaadás napjától számított 6 hét.
2. A esély-katymári törvényhatósági közút 9-11 kilométer szakaszán szükséges 240 drb tölgyfa kerekvetőnek szállítása és beépítése.
Előirányzott költség 3 korona = 1248 korona.
Leteendő bánatpenz 124 korona.
Elkészítési határidő az átadás napjától számított 6 hét.
3. Az apatin-priglevecsa-szent-ivan-6-sztapári törvényhatósági közút 5-6 kilométer szakaszán lévő útkaparázók készítésének és ugyanott a közúti henger részére tervezett felszernek telepítése.
Előirányzott költség 1074 korona 54 fillér.
Leteendő bánatpenz 1074 korona.
Elkészítési határidő a munkaadás napjától számított 6 hét.
4. A esély-katymári törvényhatósági közút 1-2 kilométer szakaszán szükséges 240 drb tölgyfa kerekvetőnek szállítása és beépítése.
Előirányzott költség 308 korona 40 fillér.
Leteendő bánatpenz 308 korona.
Elkészítési határidő a munkaadás napjától számított 3 hét.
5. Az apatin-gombosi törvényhatósági közút áthelyezett 0-1 kilométer szakaszának kihalászása, feltarolása, feltöltése, szükséges műtárgyak, feljárók építése, kerekvetők és útmutató táblák szállítása s felállítása.
Előirányzott költség 18 366 korona 68 fillér.
Leteendő bánatpenz 1800 korona.
Elkészítési határidő a munkaadás napjától számított 12 hét.
A földmunkánál köteles vállalkozó kizárólag megyeibeli, első-sorban pedig inceses munkásokat alkalmazni.
6. A bezdani gzhajóállomáshoz vezető törvényhatósági közúton lévő Ferenc-eszernai hidnak javítási munkálata.
Előirányzott költség 2838 korona 78 fillér.
Leteendő bánatpenz 2838 korona.
Elkészítési határidő a munkaadás napjától számított 6 hét.
7. A titeli kongregáción évenként a szükséghez képest előforduló átrakási munkák egyes-egyre mellett való biztosítása.
Ajánlat a munkákat ölenként teendő.
Biztosítékul 200 korona teendő le.

Ezen felsorolt munkákra vonatkozó írásbeli ajánlatok, melyekben az illető versenyző, vagyis vállalkozni kívánónak a neve, polgári állása, rendes tartózkodási helye, — továbbá az ajánlatok egysegi és összes vállalati árak és pedig az utóbbiak, — úgy számokkal, mint betűkkel is kiírandók és a melyekben a fentebb meghatározott mennyiségű biztosíték készpénzben, vagy a budapesti tőzsdén jegyzett és névterékig terjedő árakat szerinti számított elfogadható értékpapirokban okvetlenül esatolando és folyó évi április hó 1-ő napjának délutáni 5 órájáig a vármegye alispánjára címezve nyújtandók be.

Versenyzők ajánlatukhoz a közzétett megfelelő és pecsételt ellátott mintaköveket tartoznak benyújtani és a mennyiben ezt elmulasztják, — úgy ajánlatuk figyelembe nem fog vétetni.
Az ajánlatok úgy adandók be, hogy mindegyiknek borítékára a szükségesek, vagyis az ajánlattevő neve és lakhelye, továbbá amire az ajánlat tétetik és végre a bent levő bánatpenz összege világosan feljegyzendő, megjegyeztetve, hogy a kitett határidőn túl beérkező, vagy az előtértekkel bármely tekintetben eltérő ajánlatok, valamint az utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Azok, kik a felsorolt vállalatokra a nyilvános szóbeli versenytárgyalás útján kívánják pályázni, kötelesek az illető vállalatra nevezett fentebb kikötött biztosítékot a szóbeli árlejtést megelőzőleg lefizetni, különben az árlejtésben részt nem vehetnek.
A szóbeli árlejtés megkezdése előtt az abban résztvenni szándékozók tartoznak kijelenteni, hogy az illető vállalatra vonatkozó részletes árlejtési feltételeket és egyéb kapcsolatos előirányzati okmányokat tökéletesen ismerik, míg az írásbelileg pályázók ezen kijelentést ajánlatukban kötelesek megtenni.
Végül megjegyeztetik, hogy a vonatkozó részletes árlejtési feltételek és egyéb kapcsolatos műszaki okmányok az államépítészeti hivatal hivatalos helyiségében a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.
Zomborban, 1902. évi március hó 8-án.

Karácson Gyula,
kir. tanácsos, alispán.

2-1
1083. szám.
kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

A bács almási járáshoz tartozó Melykut községben elhalálozás folytán trespadesbe jött községi orvosi állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883 évi I. t. c. 9 § a, illetve az 1876 évi XIV. t. c. 143 § a alapján felszerelt kérvényeiket hozzam **folyó évi április hó 6-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezett folyamodványok figyelmen kívül fognak hagyatni.
Az orvos javadalmazása 1600 korona évi készpénz fizetés.

Latogatási díj nappal 60 fillér, éjjel 1 korona 20 fillér; halottkempesi díj 40 fillér.
Mindazon községi lakosokat, kiknek évi egyenes állami adója a busz koronát meg nem haladja, köteles a községi orvos ingyen gyógykezelné.
Kelt Bács-Almásan, 1902. évi március hó 3 án.

Ifj. Szutrély Lipót,
főszolgabíró.

3-2
249. szám.
1902.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíróság 1901. évi V. 1453. számú végzése következtében dr. Gombos Ignác zombori lakos ügyvéd által képviselt Pach Emanuel bécsi lakos javára Scherer Ferenc zombori lakos ellen 390 kor. és járulékal erejéig foganatosított biztosítási végrehajtás útján lefoglalt és 1800 koronára becsült különféle bútorneműkből álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíróság V. 1453/7. 1901. számú végzése folytán 195 korona 17 fillér hátralevő tőkekövetelés erejéig Zomborban adós üzletében leendő eszközzésére **1902. évi március hó 19-ik napjának délutáni 3 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.
Kelt Zomborban, 1902. évi február hó 24 én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

Ispánovits Márk

— mű-, selyem-festő és vegyészeti ruhatisztító —

Üzlet: **ZOMBORBAN.** Lakás és műhely: Róm. kath. templom épületében, a m. Flórián-utca-Új-utcaiban, a volt kir. posta átellenében.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Zomborban, 1902. évi február hó 20 án, a **legújabb külföldi gépekkel berendezett**

mű-, selyem-festő és vegyészeti ruhatisztító intézetet

nyitottam, párisi rendszer szerint. Budapestben, Bécsben és a külföldön szerzett bő tapasztalataim folytán képes vagyok a megbízásokat úgy teljesíteni, mint bármelyik fővárosi gyárban; az idei legújabb divatszínnek megérkeztek dus választékban.

Még eddig senkinél nem létezett! Uri ruhákból a fényt kiveszem és egyuttal ki is javítottam.

Elfogadtatnak mindennemű **festésre és tisztításra: férfi ruhák** és bármily gazdagon díszített **női ruhák, egyházi öltönyök, egyenruhák, gyermekruhák** egészben vagy szétféjtett állapotban, **barsony, plüsché, festes, tisztítás, gőzölés és mintázásra** (mely mintákból száznál több all a n. é. közönség rendelkezésére), továbbá himzések, csipkék, asztaltűtők, ágy- és asztalterítők, szőnyegek, butorszövetek, csipke és tunisz-függönyök, **mindenféle ugy festetik mint tisztítatik.** Selymek, keudók, szalagok, prémezetek, gazir, damaszt, atlasz, szatin, vattazott szövetek és paplanok, napernyő, esernyő, tollak, keztük, végre arany-, ezüst- és gyöngyhímzések.

Minden bármily folttól vegyileg tisztítatik és teljesen felújítatik.

Festetni lehet bármily gyengéd színre.

Gyászra szánt szövetruhák 12 óra alatt festetnek feketére.

Igyekezetem oda fog irányni, hogy jó és pontos kiszolgálás és a legutányosabb árak mellett t. megbízóim beceses pártfogását kiérdemeljem.

Vidéki megbízások pontosan teljesítetnek. Postacsomagolást nem számítok.

Kiváló tisztelettel

Ispánovits Márk,

kelmefestő és vegytisztító.

3-1

1498. szám.
kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Lality községben elhalálozás folytán megtrsedett s 800 korona havi részletekben kiszolgáltatandó fizetéssel javadalmazott községi irnok-végrehajói állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket **1902. évi március hó 25-éig** nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak. Szerb nyelvet beszélők előnyben részesülnek.

Hódságbon, 1902. évi március hó 6 án.

Szemző Károly,
főszolgabíró.

999/kig. 1902. szám.

Pályázati hirdetmény.

Uj-Palánka községében lemondás folytán trespadesbe jött községi segédjegyzői állásra **március hó 20-iki** határidővel pályázatot hirdetek. Felhívom pályázni óhajtókat, miszerint minősítési okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzam **folyó évi április hó 1-én.** Palánkán, 1902. évi március hó 1-én.

Payerle,
szolgabíró.

20. szám.
kig. 1901.

Ujabb árlejtési hirdetmény.

Miután az építendő községi kisdédóda felépítésére vonatkozó és folyó évi február hó 17 én Bács-Madarason megtartott nyilvános szóbeli árlejtés sikerre nem vezetvén, tehát annak újbóli biztosítására az alább következő újabb árlejtési hirdetményt bocsájtja ki az elüljáróság azzal, hogy az újabb árlejtés **folyó évi március hó 20-án délelőtt 10 órakor** Bács-Madaras községében fog megtartatni. A kisdédóda telepítési költsége 17,748 kor. 98 fillér eredetileg megállapított előirányzati költség helyett a községi képviselő-testületnek 2/közgy. 1902. szám alatt hozott határozata folytán 19,523 korona 87 fillernyi összegben irányoztatnak elő.

Vállalkozni szándékozók az árlejtés megkezdése előtt az előirányzati összegnek megfelelőleg 10%-nyi bánatpenzt készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban letenni tartoznak.

Vállalkozóval az árlejtés eredményéhez képest kötetendő szerződés a községre nézve csakis a nagyságos alispán ur jóváhagyása után lesz kötelező. Vállalkozó köteles bánatpenzt az árlejtés megtörténte után 8 nap alatt 2000 koronára kiegészíteni, mely összeg a vállalkozó karára és veszélyére gyümölcsösztetés végett a bajai takarékpénztárba fog elhelyeztetni. Vállalkozó bánatpenze csak külön alispáni utalványra fog kiadni. Vállalkozó tartozik az építendő községi óvodát 1902. évi október hó-30-ig teljesen elkészíteni s azt az elüljáróság rendelkezésére bocsájtani.

Az építési tervek és költségvetések, valamint a jóváhagyott árlejtési feltételek a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekinthetőek.
Kelt Bács-Madarason, 1902. évi március hó 4 én.

Vidakovits Balázs, jegyző. **Hartyányi Illés,** biró.

2700. szám.
kig. 1901.

Pályázat mérnöki munkálatra.

Zsablai járásban fekvő Goszpodince község községi és közdülő utai Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának 610/1897. közgy. szám alatt alkotott szabályrendelete irányelvei szerint elkészített és törzskönyveztetni elhatározatván, felkértek mindazon okleveles mérnök urak, kik eme munkálatok elkészítését elvállalni óhajtják, miszerint erre vonatkozó ajánlataikat költségvetéseik kapcsán legkésőbb **folyó évi március hó végéig** alulírott elüljáróságnál benyújtani sziveskedjenek.
Goszpodincen, 1902. évi március hó 8 án.

3-1 **Az elüljáróság.**

1444. szám.
kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Bács községben lemondás folytán trespadesbe jött és 800 korona évi fizetéssel javadalmazott irnoki állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázókat, hogy kellően felszerelt és eddigi netáni alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzam **folyó évi március hó 31-éig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.
Szerb nyelv ismerete előnytül szolgál.
Hódságbon, 1902. évi március hó 3-án.

Szemző Károly,
főszolgabíró.

902. szám.
kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Kula községében előléptetés folytán trespadesbe jött és évi 800 korona fizetéssel javadalmazott községi I-ő irnoki állásra és az esetleg ezen állás betöltése által megtrülendő községi irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelendő kérvényeiket hozzam **1902. évi április hó 1-sejéig** annál is inkább nyújtsák be, mert az azon túl érkezőket figyelembe nem fogom venni.
Bács-Kula, 1902. évi március hó 1-én.

Dr. Széchényi,
főszolgabíró.

1367. szám.
kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Járasombhoz tartozó Bács-Madaras községben leköszönés folytán megtrsedett községi szülészónői állásra pályázatot hirdetek és felhívom folyamodni óhajtókat, hogy kellően felszerelt kérvényüket **folyó évi március hó 25-ig** terjeszszék be, mert az elkésző kérvények figyelmen kívül fognak hagyatni.

Ezen állás javadalmazása szabályrendeletileg megállapított évi 160 korona készpénz a községi pénztárból évnegyederként utólag fizetve; továbbá minden egyes szülési esetenl történt segédkezésnél 80 fillér.
Bács-Almásan, 1902. évi március hó 4 én.

SZUTRELY,
főszolgabíró.

2-2

A magyar királyi állam-
ERVENYES 1901. ÉVI
vasutak téli menetrendje.
OKTOBER HÓ 1-ÉTŐL.

Műjégyár.

Van szerencsénk a t. c. közönség b. tudomására hozni, hogy f. évi május hó második felében **műjégyárunkat** üzembé hozzuk.

Bővebb felvilágosítást ár és szállításra vonatkozólag szívesen nyújt a „Zombori export-gőzmalom részvénytársaság” Zomborban.

3-1

Női divatterem.

A mélyen tisztelt hölgyközönség szíves tudomására hozom, hogy az eddig is előnyösen ismert **női konfekció-készítő műtermemet**, megrendelőim buzdítására,

női ruha divatteremmé

alakítottam át. A midőn erről a m. tisztelt hölgyközönséget értesítem, becses figyelmüket divattermemre bátorkodom felhívni, egyben megjegyzem, hogy továbbra is **női konfekciókat** is készítek.

Vidéki megrendeléseknél mérték- és próbavétel végett készséggel kimegyek.

Legfőbb törekvésem oda irányul, hogy t. megrendelőim teljes meglegedését kiérdemeljem.

A m. tisztelt hölgyközönség b. megrendeléseit kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

MARKOVITS IMRE,

női konfekció és ruhakészítő.

12-1 Lak e: Deák Ferenc-körút (Korzó).

Földbirtok.

A zombori határban, a várostól mintegy 20 percnnyire, a zombor-bezdáni műút mellett közvetlenül elterülő 36 katasztrális holdnyi egytagban levő kintűnő minőségű **szántóföld**, jó karban levő gazdasági épületekkel együtt, igen kedvező fizetési feltételek mellett **eladó**, vagy **haszonbérbe vehető**. Bővebb felvilágosítással szolgál a **Zombori Takarékpénztár**.

Raktárnokot

keresünk, ki magyarul, németül, szerbül beszél, jól számol és a mázsához ért. Havi fizetés 60 korona. Megbízható, tisztességes egyénnek állandó alkalmazás!

3-1

Koronamalom.

Pezsgő.

„Patent sec” (savanykás)

Törley József és Tsa
Budapest.

Egyedüli raktár Zombor és környékére:

ifj. Heindlhofer Róbert

fűszer- és csemégekerekeskedésében

ZOMBORBAN. 25-21

Végladás.

Néh. apám **Engel Adolf** által 40 év óta vezetett

fűszer és rövidárúüzletet

ujjonnan rendezem be, és azt raját cégem alatt folytatólag vezetendő, még e hó folyamán megnyitom, minél fogva Kossuth Lajos-utcában lévő

női és férfi divatárúüzletemet **véglegesen eladom.**

Teljes tisztelettel

ENGEL MÓR.

Végladás.

1344 szám.

kig. 1901.

Pályázat mérnöki munkálatokra.

Lality község határában lévő községi közlekedési (vicinális) és községi (közúti) utak törzskönyvének, valamint az utcák és terek szabályozási térképeinek okleveles mérnök általi elkészítésére **follyó évi március végén** lejárandó határidővel pályázatot hirdet.

3-2

A község elüljárósága.

Jeney Mihály

okleveles mérnök

mérnöki és műszaki vállalati irodája
Szegeden, Takaréktár-utca 4. sz. alatt.

Elvállalom és a legjutányosabb díjazás és a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett teljesítem:

Községi közutak és dűlőutak felmérését, kitűzését és törzskönyvezését, az utakról szóló 1890. évi I. t. c. és a 610. kgy. 1897. számú vármegyei szabályrendelet rendelkezéseinek megfelelően.

Belsősegék és külső határok mindenféle szabályozási munkálatát és térképek készítését.

Legelőfelosztások és határtagositások keresztülvitelével kapcsolatos összes mérnöki munkákat.

Építkezésekről tervezeteket és költségvetéseket a legnagyobb gyorsasággal, pontossággal és részletességgel készítek.

Az általam teljesítendő mérnöki munkálatokért minden irányban teljes felelősséget vállalok; különben azoknak szakszerű, kifogástalanul pontos és lelkiismeretes végrehajtását már 22 évi sokoldalú mérnöki gyakorlatom — melyből a többi között 9 évet a Bacs-Bodrogh vármegyei m. kir. államépítészeti hivatalnál államszolgálatban töltöttem el — is biztosítja.

Utközési, utörzskönyvezési, határrendezési és belsőseg szabályozási munkálatokat Bacs-Bodrogh vármegyében már eddig is több községben, nevezetesen: Petrovácon, Pacséron, O Morovicán, Bajsán stb. készítettem és ezidőszertől Bacs-Földváron készítek.

Szíves levélbeli megkeresésekre Bacs-Bodrogh vármegye területén bárholva — saját költségemen, minden igény támasztása nélkül — személyesen elutazom és a készíteni szándékolt mérnöki munkálatokra vonatkozólag felvilágosításokkal és utbaigazítással készséggel szolgállok. 10-6

BOGDÁN ISTVÁN.

hentesáru üzlete Zomborban.

Tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy **Zomborban, a Zrinyi-utcában**, az önségélyző-szövetkezettel szemben

hentesáru üzletet nyitott.

Ajánlja a n. é. közönség figyelmébe külföldi mintára gyártott, izletesen és izlésesen készült különféle **felvágótnak való hentesárut**, naponta frissen készítve; továbbá kintűnő **füstölt hus**, **sódar**, **kolbász**, **szalonna** és **zsidóradék árut**, legolcsóbb napi árak mellett. 3-1

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Rácz György

Jolánföldi **szőlő-oltványtelepe és kertészetében**, Kula (Bácsmegegy), jutányos áron kapható **szokványminőségű**, fajtisza, Ruprestris Monticola és Riparia Portalis alanyu gyökerező fásoltvány, sima zöldoltvány, Othello öntermő, amerikai vad szőlővessző és európai szőlővessző. Gyümölcsfák, alma- és körtevadonok, utszéli fák és

MACLURA AURENTIACA

Gleditsia élősvény.

Arjegyüket kívánatra küld az

10-6

INTÉZŐSÉG.

Eladó ház.

Szlapári-uton a vásártéren a 13/a számú ház, Dekker tanácsnok mellett, **szabad kézből eladó**. Bővebbet a háztulajdonos.

339. szám.

kig. 1902.

Arverési hirdetmény.

O Kanizsa nagyközség elüljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező **vadászati jog**, négy vadászati körre osztva, az 1883. évi XX. t. c. 3 § a értelmében és a képviselőtestület 57/kvi 1902. számú határozatában foglalt feltételt mellett, 1902 évi augusztus hó 1 től kezdődőleg 6 egymásután következő evre, vagyis 1908. évi augusztus hó 1-ig, **follyó évi március hó 17-én délelőtt 10 órakor** O Kanizsa községhezánál nyilvános árverés útján haszonbérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a közigazgatási jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintethők.

O Kanizsán, 1902. évi március hó 1-én.

Laczkovits Károly,

közs. jegyző.

Popovits György,

közs. bíró.

Tavaszi újdonságok.

PÁRISI ÁRÚHÁZ

Zomborban, (korzó) a nagytőzsde mellett.

Van szerencsém a mélyen tisztelt hölgyközönség szíves tudomására hozni, hogy

a legdivatosabb tavaszi újdonságok

megérkeztek:

angol és francia női kelmék,

BATISZTOK ÚJ DISZEK

Királyváson vállalat egyedüli raktára.

10-3

Teljes tisztelettel
Tuna Gusztáv.

A legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás.

Egész é...
Fél év...
Negye...

A lap...
küldemény...
nek, any...
nosra...

Egyes szá...

A s...

Március...
nagyobb ünne...
születésnapja.
kifakadt, min...
mint a hajnal...
dését jelenti.

Emlékezet...
dése, a sajtó f...
szabadság láza...
egyenlőség dia...
ismeret felszár...
billenseinek leh...
ezt a napot.

E napon in...
mely gyűjt mil...
is szavalt a...
vasták fel az ör...
A szabadság...
eszmé e napon...
zet szívében.

A nemzeti...
gyógó momentu...
Zombor város...
dással és piéta...

A lefolyt...
tásaink vannak

Az új tav...
színi zászlókra...
Városunk polg...
dással ünnepe...
csőséges Mitho...

A március...
rék, hazafias k...
totta fel. Az...
sok ember gyű...
színiültig meg...
ifjúság serege...
kel telt meg é...
Az ünne...
totta meg elé...
Szózatot. Az...

A „B

Még kie...
Az jut...
Mesél...
Habor...
Térd...
S a me...
„Bar k...
Tanulj...
Tűzbe...
Ismert...
Volt be...
A szab...
Meselt...
A szab...
S mik...
Absolut...
Összer...
Tudtan...
Ranezet...
Felállt...
„Bar k...
En is b...

A szerelen...
— Trischler...

Mig Kazin...
irodalomismerő...
ő is kacerkodik...
jökdeve lehet...

Lány...
Kely...
Fouje...
Homl...